

- Mozart-élméket (2. old.)
- N. I. Lobacevszkij, az új geometria egyik megerőltetője — Halálának 100. évfordulójára (2. old.)
- Testnevelés és sport (2. old.)
- Pártélet — A pártoktatás központjainak (3. old.)
- Végzet az RNK Akadémiájának rendes ülésszakán (3. old.)
- Kezdeti eredmények (3. old.)
- Néhány kérdés a mezőgazdasági szocialista átalakításról (3. old.)
- A Szovjetunió Kommunista Pártja XX-ik kongresszusának munkálatai (4. old.)
- Külpolitikai jegyzetek (4. old.)
- A csehszlovák légi flottához tartozó egyik repülőgép lezuhanásának oka (4. old.)

A faliújságok időszerű feladatai

Gyárak, üzemek, kollektív- és állami gazdaságok, GTÁ-k, iskolák és intézmények életét nem tudjuk elképzelni faliújságok nélkül. Ha idegen, vagy ismerős kerül az említett termelési egységek, vagy intézmények valamelyikébe, érdeklődéssel keresi a faliújságtáblát, mert közismert igazság: a faliújság hű tükröképe az ott élő emberi közösség egész tevékenységének. Ha öleltesen, vonzóan megalkotott, akkor meg éppen ezzel.

A faliújság — a kommunista saját legkisebb egysége — nagy segítséget nyújthat a párt, állami- és szakszervezeti szerveknek, a termelés növeléséért vívott harcban, az egészséges, pártos közvélemény kialakításában, a dolgozók politikai nevelésében.

E feladatokkal, mindig az időszerű kérdésekkel szoros kapcsolatban kell foglalkozni. Jelenleg a II. pártkongresszus irányelveinek népszerűsítése és a néptanács választások előkészítése áll központunk homlokterében.

Kétségtelen, hogy a II. pártkongresszus irányelveinek gyakorlatba-ültetése nem kampánykérdés és így nem rövid ideig érvényes feladatokat tűz dolgozó népnél. Jelenleg azonban az a legfontosabb, hogy valamennyi dolgozó, hazánk valamennyi becsületes állampolgára megismerje egyrészt a második öt éves tervben megjelölt gazdasági-kulturális fejlődés távlatait, másrészt pedig már most, az év első hónapjaiban, tudásának, lelkesedésének teljes latbavetésével küzdjön az előtte, munkahelye előtt álló feladatok sikeres valóra váltásáért.

A dolgozóknak a közéletben történő cselekvő részvétele: a néptanács képviselőválasztások, — íme demokratikus közéletünk másik jelentős eseménye. A legfontosabbabb dolgozóknak képviselőjelöltévé történő javaslatával, a hibák, mulasztások bázis feltárával, értékes javaslatokkal, a választók széles tömegei ebben az időszakban fokozottabban mértékben vehetnek részt a közügyek intézésében.

Rajonunkban a pártszervezetek irányításával és ellenőrzésével, a szakszervezeti szervek, illetve néptanácsok támogatásával a faliújság szerkesztőbizottságoknak egy része helyesen tájékozódott és nagy figyelmet szentelt az említett két kérdésnek.

Ezt tapasztalhatjuk például, ha a „Vörös Trió”-gyár központi faliújságának legutóbbi számát olvassuk. A nem teljes taglétszámmal működő szerkesztő bizottság Lukács Emil elvtárs vezetésével értékes, gyakorlati feladatokkal szoros kapcsolatban álló cikkeket közölt. Stefan Aradie elvtárs például a II. pártkongresszus irányelveinek jelentőségéről nem általánosságban írt, hanem rámutatott arra, hogy az irányelvek alapos tanulmányozása, elsajátítása hozzájárul a termelés fellendítéséhez. Konkrét példákra hivatkozva megemlíti, hogy a gyár munkaközössége kevesebb lett az önköltség csökkentéséért és a minőség megjavításáért. Értékes Moisa Ghizela elvtársnőnek, a konferenciósztály elnökének cikke is. Írásában röviden emlékeztet a néptanács választások melyen demokratikus voltára, majd kifejezett az annak a lelkesedésnek, amellyel az üzemszintű dolgozói a jelentős eseményt köszöntik. Vállalták, hogy termelési tervüket 101 százalékban valószínűleg meg, a minőségi előírásoknak 103 százalékban tesznek eleget és 0,8 százalékkal csökkentik a hulladékot.

A „G. Dimitrov”-gyár vagonosztályának faliújság szerkesztőbizottsága gazdag tapasztalatokkal rendelkező, körültekintő, rendszeresen dolgozó munkaközösség. Ezt tükrözik a megjelent cikke is. A faliújság egyaránt közölt cikkeket mérnököktől, tisztviselőktől és kétkézi munkásoktól. Nemrég például az üzemsz-

tály dolgozói Grosu Grațian mérnöknek, a vagonosztály vezetőjének tartalmasságát nagy gyakorlati értékű írást olvashatták. A választásokkal két cikk foglalkozik a faliújság legutóbbi számában. Neamtu Vasile, a vagonosztály munkása például írásában szembeállítja a régi és a jelenlegi választásokat és említi azt, hogy a lelkes munkáról, amellyel a vagonosztály dolgozói köszöntik népnél és jelentős eseményt. Onisor Petru elvtárs, aki szintén a választásokról ír, főleg az esemény politikai fontosságát hangsúlyozza és kiemeli, hogy Drecin Ioan, Giurgiu Ioan és még más jelöltek munkájukkal, magatartásukkal valóban kiérdemelték társaik bizalmát.

Sok helyen azonban, mind városban, mind falun, lebecsülik a faliújság mozgósító, nevelő szerepét. Ez a magyarázata annak, hogy a már említett „Vörös Trió”-gyárban az IMSz faliújságán még röviddel azelőtt a II. pártkongresszust köszöntő cikkeket találhatunk. Nyilvánvaló, hogy a gyárban dolgozó ifjakat is foglalkoztatják az irányelvekben megjelölt feladatok és a néptanács választások. De az is bizonyos, hogy még sokan vannak közöttük, akik nem ismerik kellőképpen, hogyan járulhatnak hozzá legjobban a párt által kijelölt magasabb célkitűzések valóra váltásához, milyen mulasztásokat kell megszüntetniük éppen ennek érdekében.

Nem kétséges, hogy falun a tavaszi mezőgazdasági kampány alapos előkészítését jótékonyan befolyásolja, ha a pártszervezetek rendszeresen felhasználják a faliújságot is a gazdaság termelési feltételeinek előkészítésére. Miért ékelték ki mégis nemrég a vladimirescu utcai újságot fakult, a múlt évben írt cikke? Miért hagyta figyelmen kívül a szerkesztőbizottság, hogy a közleg lakosainak többsége német? Ugyanis a faliújságon csak románnyelvű cikkeket olvashattunk.

A vladimirescu kollektív gazdaság pártalapszervezetének és vezetőtanácsának a nevelő-mozgósító munkában tanúsított gondatlanságát tükrözi a teljesen árván hagyott faliújságtábla.

A felsorolt példák elegendőek arra, hogy megállapíthassuk, mit kell tenniük a pártszervezeteknek és szerkesztőbizottságoknak ebben az időszakban. Tudniuk kell, hogy a párt- és a tömegek közötti kapcsolatot azáltal is mind szorosabbá fűzhetik, hogy nagy, aktív levelezőhálózatot szerveznek. A közölt cikkeket egyrészt foglalkozzák a néptanács választásokkal, népszerűsítik a jelölteket, hívják fel a figyelmet a termelésben és a közéletben kifejtett példandó munkájukra, fedje fel a megoldásra váró kérdéseket, mozgósítsa lendületes termelési munkára a széles dolgozó tömegeket.

A II. pártkongresszus irányelveiről lehet közölni és kell is közölni népszerűsítő cikkeket. Leglényegesebb azonban az, hogy a termelésről szóló, a gyárak, intézmények, mezőgazdasági egységek életének különböző megnyilvánulásait foglalkozó írásokat az irányelvek szellemében, a bennük megjelölt feladatok figyelembevételével szerkesszék meg. A faliújság cikkeket csak akkor érthetik el céljukat, ha felvetik az illető munkaközösség előtt álló konkrét kérdéseket, népszerűsítik, bírálnak és javaslatokat tartalmaznak.

A pártszervezetek foglalkozzanak rendszeresen a faliújság szerkesztőbizottságok munkájával, politikai és szakmai szempontból megfelelő emberekre bízzák a faliújság vezetését, akikből nem hiányzik sem a kezdeményezőkétség, sem a felelősségérzet. Csakis hozzájárul irányításával, állandó támogatással a ugyanakkor a szerkesztőbizottság munkájának szigorú ellenőrzésével érthetik el a pártszervezetek, hogy a faliújság valóban hatásos agitációs eszközé váljék az időszerű feladatok valóra váltásáért folyó küzdelemben.

Értékes megtakarítás

A „Libertatea” gyár szabászati osztályának dolgozói a feldolgozásra kiadott bőrányag minél tökéletesebb felhasználására törekednek. Így valamennyien hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyár dolgozói minél több gyermeklábbal készíthessenek. Február 20-ig az anyagmegtakarítás terén Roman Constantin és Bercse János tűnt ki. Roman Constantin például 97, Bercse János pedig 37 pár gyermeklábbal készített meg.

Újra 20-ig az anyagmegtakarítás terén Roman Constantin és Bercse János tűnt ki. Roman Constantin például 97, Bercse János pedig 37 pár gyermeklábbal készített meg.

A munka termelékenységének növeléséért

A Román Munkáspárt II. kongresszusának irányelvei a népgazdaság fejlesztésének 1956–1960. évi második öt éves tervére vonatkozólag külön fejezetben foglalkozik a munka termelékenységének növelésével és az önköltségi ár csökkentésével. Az irányelv lefekteti: „Az első öt éves tervben létrehozott technika elsajátítása és jobb kihasználása, a fejlett technikának és a gépesítésnek a népgazdaság minden ágába való bevezetése, a munkamegtakarítás megvalósítása és a dolgozók kulturális és műszaki színvonalának emelése alapján növelni kell a munka termelékenységét.”

E célkitűzések gyakorlatbaültetéséért harcol ezekben a napokban országunk valamennyi vállalatának munkaközössége.

A „TC 5” vasuti egységnél

A CFR „TC 5” egységénél a második öt éves terv első hónapjában elért termelési eredmények elemzésekor a 13,63 százalékos globális teljesítéssel mellett kiemelt, hogy a munka termelékenységét 8,9 százalékkal növelték.

Januárban az öntödében emellett szereltek fel egy egy fűtőgépű hegyeztető üzembe a SCB I. és a SCB II. osztályon. A „TC 5” munkálat nagy gondot fordítottak a munkaidő

maximális kihasználására. Januárban 2 százalékkal csökkentették a hiányzókat és késéseket.

A januári tervet még a múlt év december 25-én felosztották műhelyekre, brigádokra és munkásokra. A szocialista munkaverseny megszervezését és ellenőrzését is lelkiismeretesen elvégezték. Mindezek a tényezők befolyásolták a munka termelékenységének növelése terén elért eredményeket.

A „G. Dimitrov” vagongyárban

A gyár egész évre összeállított műszaki szervezési intézkedései közül sok eredményesen befolyásolja a munka termelékenységét. Így sikerült januárban 10,77 százalékkal teljesíteni a munkatermelékenység növelésére vonatkozó tervüket.

Asztalosműhelyben forgató tárcsát készítették. A vagonosztályon görögös asztalt létesítettek az össze-

tesztelésére az eddigi, olóval történő szabás helyett.

Az újítások és a haladott munkamódszerek alkalmazása is hozzájárult a „G. Dimitrov”-gyár dolgozóit a munka termelékenységének további növeléséhez.

A „Fierarul” gyárban

A „Fierarul”-gyár dolgozói is megértették a II. pártkongresszus irányelveiből a munkatermelékenység növelésének fontosságát. Januárban a munka termelékenységére vonatkozó tervüket 115,3 százalékban teljesítették.

A „Fierarul”-gyár dolgozóinak további eredményeit biztosítja a különböző intézkedések. A gyár egy régi épületéből nagy munkacsarnokot létesítettek. A közműmunkát már befejezték, csupán a gépek bevezetése van még hátra. Az új munkacsarnokkal a szállítást könnyebbé válik. A munkatermelékenység növe-

lését, a minőség javítását és a termelés folytonosságát biztosítja ez. Az új munkacsarnokban a lakatok és zárok szalaghoz hasonló szerelési rendszert vezet be. Március közepéig tervezték ennek a munkának az elvégzését.

A sorozatgyártásnál bevezették az egyidejűleg többféle készítmény ki-nomására szolgáló présminták használatát. Így a szekrényzárakhoz és a „Pax” lakathoz szükséges lemezekből három, illetve négyet préselnek egyszerre.

Még januárban megkezdtek és e hónapban is folytatták három új

A MUNKAHELYEN

Cioba Nicolae, a „I. Ranghe” szerszámgépgyár esztergályosa,

a 90. városi választókerület néptanácsi képviselőjelöltje, Cioba Dumitru, a gyár első éves tanulójának nemcsak édesapja, hanem szakmai oktatója is.

Képünk a képviselőjelölt és fiát ábrázolja a munkahelyen.

Ünnepi gyűlés a fővárosban a gyarmati rendszer elleni harc nemzetközi napján

Kedden délután ünnepi gyűlés volt a fővárosi Plonir-palotában, a gyarmati rendszer elleni harc és a gyarmati ifjúság iránti szolidaritás nemzetközi napja: február 21. alkalmából.

A gyűlést Miron Olteanu elvtárs, az IMSz Bukarest városi bizottságának első útkára nyitotta meg, majd Vasile Pirvan elvtárs, az IMSz KB bürojának tagja méltatta a nap jelentőségét. Kiemelte, hogy az ifjúság a világ minden táján az élvonalban küzd a gyarmati népek felszabadulásáért, emberi jogokért. Hazánk ifjai — mondotta a szónok — ezen a napon forró testvérüi üdvözlétek küldik mindazoknak a fiataloknak, akik a gyarmati leigázás ellen, a népek szabad, békés, boldog jövőjéért küzdenek.

A gyűlés résztvevői lelkes hangú üdvözlő táviratokat intéztek a Demokrata Ifjak Világszövetségéhez és a Nemzetközi Diákszövetséghez. Hasonló gyűlések voltak Galacon, Temesváron, Kolozsváron és az ország más városában is. (Agerpres.)

Ujaradon a népszámlálással

Dihel Florica tanítónő kora reggel óta rojja Ujaradon behavazott utcáit. Kezében sárga dossziét szorongat. Minden házban régi ismerősként köszöntök, hiszen már több napja látogatja az egymásután sorakozó csinos házak lakóit. Az emberek, akiket ősszer, már tudják miről van szó és készségesen válaszolnak a feltett kérdésekre. Crisan Gaspar az ujaradi „Uj ut” mezőgazdasági társulás tagja. A család tagjai valamennyien otthon tartózkodnak. Dihel Florica a szükséges adatokat jegyezi fel, de közben a bölcsőben fekvő hét hónapos gyermekre tereli a szót. Az élénk szemű kisleányt a nagymama ringatja. Már aludnia kellene, de hát, mint a felnőttek, ő is érzé-

hogy valami rendkívül történik. Most őt is összejárja. A tanítónő, a család tagjai csendben beszélgetnek, csak a nagymama hangja érlelyes kisse:

— Aludj csillagom, aludj mindened!

Dihel elvtársnő Bt Nicolae háza kapujánál áll meg. Az udvaron levő kutya tiltakozik az idegen bevonulása ellen. Szóke, mosolygós arcú leány néz ki a lakásból. Dihel Florica fejleje ki:

— Engedj be Nufi kedves!

A bejárt egy-kettő szabad. Az apró konyhában finom ebéd illata terjed. A Pionir rádióból halk zene szűrődik. Egyedül a nagyleány van odahaza. A család többi tagjai az Eleana Pavel kollektív

gazdaságban dolgoznak. Délutánra várják az összejárást.

— Ide délután is el kell jönnöm — állapítja meg Dihel elvtársnő. — Nem baj, téged azért feltartok. De mond csak fiam — kérdezi nevetve munkaközben Dihel Florica, — meddig leszel még egyedül? Hisz huszéves vagy...

— Majd eljön annak is az ideje — feleli vidáman a leány.

Mindenképpen eljön az ideje, mert Bt Ana szép leány. Csak hát... biztosan kell még valami butor egy-más, ami a keletgyéhez tartozik, aztán nem is olyan „jó”, hiszen amint maga mondja: — Az időn szavazok először... (Sz. I.)

A 37. számú városi választókerület jelöltje

Csengettek. A diákok betöltötték a tantermet, hogy újabb óra kezdődjék. Az V. osztályban számtanóra következett. Valamennyi tanuló élénken figyelt és jegyzett. Ora végén, ha esetleg valamelyikük nem ért meg tökéletesen mindent, bátran kérdez, mert tudja, hogy szíves felvilágosítást kap. A diákok szeretik tanítójukat.

...Valahányszor visszaemlékszik életé küzdelmes útjára, Tanase Alfons, tekintete elborul. Eszébe jutnak örömlen gyermekévei. Apja Tanase Constantin is tanító volt Balesi-n, Vaslui megyében. Kevés fizetése nem volt elegendő családjá, három gyermeke fenntartására.

Tanase Alfonsnak sok nehézséget kellett leküzdenie, míg megkaphatta a tanítói oklevelet. Eleinte a diploma sem sokat változtatott életén, mert négy évig állás nélkül volt. Végül is egy sereg tanítóval együtt Bukarestbe hívták, hogy állásba helyezték. Persze ekkor is csak kevesen — többnyire a protekciók — kaptak kinevezést, a többiek — ígéretet. Hosszú ideig kellett várakozni az ígéretek valóra váltására, a kenyérgerekesi lehetőség megteremtésére. Hiába mentek naponta a minisztériumhoz sürgelni kinevezésüket. A feleletet a rendőrségtől kapták, amely a minisztérium parancsára kötelezte őket, hogy hagyják el a fővárost. Persze kinevezés nélkül.

Tanítói munkásságát Resicán kezdte, innen azonban egy évi munka után elhelyezték. Az új helyen is csak négy hónapig taníthatott, mert 1939-ben behívták katonai szolgálatra. Megismerkedett a nyomorúságos élettel, amelyben a polgári-földesuri Romániában a katonának részük volt. Verés, szidalmazás, megfélemlítés. Ezek voltak a kitérés legalkalmasabb módjai...

A nagy nap, 1944 augusztus 23. gyökeres változást hozott az elnyomott emberek, így tehát Tanase Alfons életében is. Arra jött, hogy új életet kezdjen. Kineveztek tanítónak a mikulási iskolába, majd az Oltuz utcai elemi iskolában töltött be tanítói állást. Mindenütt lelkesen dolgozott, hogy diákjai minél tökéletesebben elsajátíthassák a tananyagot. 1945-ben párttag lett. Az a nap, amelyen megkapta párttagsági könyvét, a legboldogabb napnak számított életében. Mint tanító és nevelő, arra törekedett, hogy a pártfeladatoknak pontosan eleget tegyen.

A tanügyi munkában elért eredményeit kineveztek városi tanfelügyelőnek, 1954 szeptemberében pedig a 9. számú hetosztályos vegyes iskola igazgatójának, s jelenleg is itt dolgozik.

Amióta idehelyezték, sokminden megváltozott. Intézkedéseket fogantatott, hogy a diákok minél megfelelőbb körülmények között tanulhassanak. Rendbehozta a tantermet, a padokat. A dűledező falak helyett, amelyek az iskolát körülkerítették, kőfalat emeltek. Megjavították az iskola előtti járdát...

Szeretettel foglalkozik a gyermekekkel. Segítségnyújt a tananyag elmélyítésében. Türelemmel és kitartással tanította és tanítja diákjait, igyekszik mindazt átadni nekik, amit tanulmányi éveiben tanult. Állandó összeköttetésben tart fenn a tanítványok szüleivel. Ellenőrizi a tanítványok munkáját, hogy tagjai minél felkészültebben jelenjenek meg a diákok előtt. Segíti őket, utbaigazítást ad a rendelkezésre álló oktatási anyagok minél jobb felhasználására. A tanítványokkal, tanulókkal és azok szüleivel fenntartott szoros kapcsolat hozzásegítette a múltban fennálló, a tanítók és tanulók közötti ellentétesség felszámolásához.

Mint számtan tanár igyekszik egyenként adni az anyagot, hogy a tanulók minél jobban megérthessék. Igen fontos feladatnak tartja a gyengébb tanulóknak az élenjárók sorába való emelését. Szabad idejében is rendszeresen foglalkozik különösen a tanulásban elmaradt diákokkal.

A közelmúltban megtartott népgyűlésen Pernyáa városnagyeve János elvtárs, a néptanácsi képviselőjelöltnek javasolták a 37. számú városi választókerületbe. Tanase Alfons kommunista tanítót szeretik és becsülik Pernyáa lakói az iskolában és a társadalmi munkában kifejtett odaadó és öntudatos tevékenységéért.

MOZART-EMLEKEST

— Az aradi filharmonia ünnepi hangversenyéről —

Ebben az esztendőben — születésének 200. évfordulójának alkalmával — az egész művelt világ az emberiség egyik legnagyobb lángelméjéről, Wolfgang Amadeus Mozartot ünnepli. Világszerte a tisztelet és lelkesedés jegyében grünek emléke köré, hűbátel szívekkel várakoznak a hűbátelien örökösekre, a megújulás örökeire. A zenekedvelők egyre szélesedő tömegei majdnem két évszázad óta hallgatják Mozart muzsikáját, az öröme, a boldogságra törekvő életnek szinte nélkülözhetetlen szükséglete.

Filharmonikus együttesünk az elmúlt héten ünnepi hangversenyt adott Mozart emlékének. Műsorában ezúttal a feljuttított Requiem, valamint a D-dúr zongoraverseny szerepelt, bevezetőként pedig a Figaro házassága című opera nyitánya hangzott el.

Mozart nagyon sok versenyművet írt, de emellett szívesen hódolt kedvelt műfajának, az operamuzsikának. A Figaro házassága című dalművéhez írt nyitánya mindvégig dinamikus, mindkét témája lendületes, hangulata vig. Bár előadása élvezetes volt, mégis ez az olasz vígopera sablonos szerelmi intrika-világát kifejező muzsika a később előadott komor hangulatú Requiem előtt kúrsán hatott, oda nem illő volt. Ilyen kiemelkedő ünnepi est műsorösszeállítása nagyobb gondosságot, körültekintést igényelne.

Az est következő száma a közkedvelt és gyakran játszott D-dúr zongoraverseny volt a bukaresti Dan Mizrahj tolmácsolásában. E verseny-műben a kimerítően érzelmi gazdagságra lírai gondolatok rövidebb átmenetek útján szinte észrevétlenül, egészen közelről, könnyed fogalmazásban elevenednek meg. A mű zenei megfogalmazása egyszerű és gördülékeny. Tolmácsolása egészen elfogadható volt a nem hatott idegenül. A legjobban sikerült a largetto témái, egyenesen előadása. Mizrahj ráadásaitól azonban többet vártunk.

Egyre fokozódó nyomor közepette Mozart rövid életpályája végehez közeledett. Ezekben az években komponált művei már nem annyira népszerűek, környezete világában, Mozart mindinkább magára maradt. Elhelyezkedési kísérletét már nem kíséri szerencse. Az állandó napi gondok, a küzdelmes, hajszolt

munka, csakhamar felülkelt szervezete. S amikor a Varázsvivola című operájával elkészült (1791) a véletlen úgy hozta, hogy egy ismeretlen, teljesen megbízhatatlan jelentkező Mozartnál: vállalkozna-e a mester egy gyorsmiser megírására? Kényszeredett helyzetben kénytelen elvállalni a — mint utóbb kiderült — nagyul bírtos megrendelést s hozzáát a Requiem megírásához.

Utolsó megfeszített munkájának eredménye volt ez a mű, az alkotó utolsó fellelhető öntött műve. A Requiem vázlatának egyes részeit mind kínosabb feladat elé állították a közeli halálát előre sejtő alkotót. Sorban elkészül a Requiem, Dies Irae, Tuba mirum, Rex tremendae, Recordare, Confutatis s már a fenséges Lacrymosa-rész alkodik a szöveg, amikor december 5-én, művészi munkája teljében, elragadja őt a halál.

A Requiem be nem fejezett részeit (Domine Jesu, Hostias, Sanctus, Benedictus és Agnus Dei) azután tanítványa és barátja, Franz Süssmayer dolgozta ki mestere előzetes utasításai és vázlatai alapján.

Mozart az utolsó alkotását éneklésre, négy szólistára, zenekarra és orgonára írta. Zenéjének dallami, formai megoldásai sajátosak, harmonikusan kiteljesedettek. Minden gondolat megmozdító természetességgel járul elénk. Megrendít, a legmélyebb élményeket kelti bennünk.

A Requiem feljuttítása, Boboc Nicolae karnagy vezetésével, nagy sikert értett mindhárom előadásban. Itt elsősorban ki kell emelnünk a kar-nagy lelkismeretes, odaadó művészi munkáját. A mű tartalmát helyes felfogásban domborította ki. Végig

tudatosan irányította az ének- és zenekari együttest. A mű tempója és dinamikai egységének felépítésére azonban nem minden esetben fordított kellő gondot.

A legnagyobb dícséret hangján kell megemlékeznünk filharmonikánk köréről, amely mind hang-és zeneiségben, erőben, mind ritmikai precizitásban példamutató volt.

A szólista-kvartett tagjairól, a nyújtott teljesítmény sorrendjében beszéljünk észrevételeinket: A basszus szólamban Rudic Oleg baritonista néhez feladatra vállalkozott. Hangjának egységes karaktere különösen a magasabb régiókban érvényesült, melyekben azonban megőrt és ilyenkor a folyamatos megsejteléshez vezetett. Kifejező, drámai, belső átérzéssel érzékelte előadásában a Requiem hangulatait.

A kvartett legstilisztikusabb közvetítő-jének bizonyult. Mircea Emandi (tenor) kifejezőmódja csodálatosan színes és hűs, de nem egészen drámai. Csengő, magas hangjai a forrásban szépek és meggyőzőek, a mélyebb érzelmek tolmácsolásánál olykor azonban a lelszín mozogott. Egészében véve előadása kiegyensúlyozott volt. Tatiana Rosculeț (szoprán) nem fejezte ki azt a bánatot, amelyet a mű hangulata megkövetelt. A főszöveg előadásának technikájára helyezi. Tolmácsolása kevés nyugtalan s főleg operettzerű, könnyű hangnagya a mű drámai légtérbe sehogyan sem tudott beilleszkedni. Erzsébet Világ sem teljesen fejlett. A kvartett leggyengébb előadóját Maria Serban (alt) nyújtotta. A mű stílusához nem illő, erőltetett hangsúlyozással adta elő mondandóját. Meglehetősen sötét árnyalt énekesnő, közhangjai nem tiszták. Az énekesnők meg se látnak kell dolgozni ahhoz, hogy előadásuk meggyőző, élvezetes, de mindenekelőtt zavartalan legyen.

A szólista-kvartett összteljesítménye nem bizonyult kielégítőnek. Hiányzott belőle a mozartói gördülékenység, a mozartói gondolatok folyamatos mozgása. Az egyes szólamok megválasztásában az éneklők vezetőjeitől nagyobb körültekintést vártunk.

A zenekar a műsoron szereplő három számban mindvégig elismerést érdemelt igyekezettel, sikeresen járult hozzá az emlékest ünnepi hangulatához.

Nagyhalmágyi József

Közlemények

Felhívjuk az összes, szociális szektorban, vagy magánszektorban lévő gépjármű tulajdonosokat, hogy 1956 március 15-ig kötelesek a tartományi milícia, a forgalmi felügyelőségben jelentkezni az aradi milícia által kiadott rendszámok kicserélésére végett.

Azokat, akik a fenti időpont után az aradi rendszámokkal közlekednek, a 143—1952. számú törvényren-

dellet értelmében megbüntetik. Akik gépkocsit, vagy traktorvezetői igazolvánnyal rendelkeznek, kötelesek ezeket 1956 március 15-ig a tartományi milicián láttatni.

Az aradi gyermek-poliklinika (M. Viteazul-ter 12.) az aradi gyermek-kórházba (Heine utca 2.) költözött. Házhozívás esetén a 3774. telefonszámot hívják fel.

Rádióműsor

Péntek, február 24.

BUKAREST I. 8.10: Zene. 8.30: Központi sajtószemle. 9: Cseh klasszikus zeneszerzők műveiből. 9.30: „Barátunk, a könyv”. 10: Könyvtárszene. 10.30: Rádiókvartett. 11: Zene. Kórály Zoltán „Háry János” című operájából. 12.15: Dalok. 12.35: Szovjet népi zene. 12.55: Hírek. 13: Operettzene. 13.30: A londoni „Philharmonia” zenekar műsorából. 14.15: Dolgozó parasztok dalaiból. 14.45: Nicușor Predescu hegedű hangversenye. 15: Esztendő-hangverseny. 15.30: Hírek. 15.35: Kívánsághangverseny. 16: Rádiózenekar. 16.15: Ismerjük meg hazánkat. 16.45: Fuvószena. 17.25: Könyvtárszene. 17.30: Rádióújság. 17.48: Bach: Hangverseny. 18: „900 millió”. 18.30: Zeneműsor a IV. versenyen résztvevő kultúratorok segítségével. 18.56: Hírek. 19: Könyvtárszene. 20.15: Rádiószínház. 23: Hírek, sport hírek.

BUKAREST II. 13.05: A szovjet rádió együttesének műsora. 13.30: Román népi táncok és dalok. 14: Külföldi sajtószemle. 14.20: Könyvtárszene. 14.30: Műről ír a „Scentin”? 14.40: Beethoven-hangverseny. 15: Hírek. 15.05: Kívánsághangverseny. 15.30: Könyvtárszene. 16.15: Román népi zene. 16.45: Előadás. 17: Prokofiev d-moll szonáta. 17.30: Dalok. 18: A főváros hangversenyei. 18.40: Könyvtárszene. 19: Falvak újsága. 19.30: Operett. 21.15: A szovjet rádió adásának közvetítése. 21.55: Román népi táncok. 22: Hírek, sport hírek. 22.25: Könyvtárszene. 22.50: Román népzene. 23.07: Zenekari műsor.

BUDAPEST (KOSSUTH). 9.10: Magyar népi muzsika. 10: A XX. kongresszus és az irodalom. Jegyzetek. 10.10: Operaszínek. 11: Hírek. 11.10: Mesemondó kistársaság. 11.40: Kamarazene. 12.10: Lányok, asszonyok... 12.25: Könyvtárszene. 13: Hírek. 13.10: Nép dalok, verbunkosok. 14: Falusi híradó. 14.15: Táncczene. 15.15: Utóévi híradó. 15.35: Egy felü — egy nótá. 16: Hírek. 16.10: Forgószélben. Ifjúsági rádiójelek. 17.40: Albán dalok. 18: Hírek. 18.10: Jó munkát! — szép muzsikát! 19: Újító klub. 19.15: Kamarazene. 19.25: Bartók összes zongoraműve. 20.10: Fényes Szabolcs táncszámaiból. 20.52: Jósákszák, gyerekek! 21: Esti híradó. 21.20: Operettjelesek. 22: Sport híradó. 22.25: László: Bolygó tűzek. 22.30: Szimfonikus zenekar. 23: Hírek. 24.15: Nép dalok nagy mesterek műveiben. 24.40: Miklós Kata énekel.

BUDAPEST (PETŐFI). 15: Szókratész zene. 16: Zenekari hangverseny. 17.10: Részletek Huszár: Lili bárónő című operettjéből. 18: Német népdalok. 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában. 19: Híres vélemények. 19.50: Az Oszipov-egyettes műsorából. 20.25: Hétmérföldes léptekkel... 20.45: A könnyűzene kedvelőinek. 22.05: Válaszolunk hallgatóinknak. 22.20: Népek barátsága. 23: Táncczene.

Testnevelés és sport

Jólműködő tornaszakosztály

Weinert Géza edző vezényszavára katonásan felsorakoznak a Metalul „I. Ranghet” sportközösség fiatal tornászai. Kezdődik az edzés. Először bemelegítő gyakorlatokat végeznek például fekvő helyzetű és szorgalmat, majd a mintegy 18 tagú tornászgárda két csoportra oszlik: az első és második tornász minősített versenyzők és a kezdők csoportjára. Utóbb bemelegítés következik, majd a versenygyakorlatok elsajátítására törekednek.

— Az alig 14 éves legfiatalabbaktól a 18 éves „legöregebbekig”, például szorgalom és a gyakorlatok minél tökéletesebb elsajátítására való törekvés jellemzi szakosztályunk tagjait — mondja Weinert edző. — Az alig 2—3 hónap óta tornászó kezdőkön kívül országos hírű elsőosztályú tornászaink is vannak Anghel Cornelia, Krotsa Emilia és Micu Georgeta személyében. Hetenként háromszor tartunk két és félórás edzést és nem feledkezünk meg arról a hét, másodikosztályú minősítéssel rendelkező tornászlányról sem, aki szorgalmasan készül az elsőosztályú gyakorlatok elsajátítására. Ezek között is kitűnik tehetségeivel Pfeiffer Erzsébet, Selejan Rozalia és Palásti Mária s ez a három tornász rövidesen megszerez az elsőosztályú minősítést.

Az edző még elmondja, hogy nagy segítséget kap munkájában a sportközösségtől, amely a tornaszakosztály számára fennakadésmentes edzéseket és versenyekre való előkészítést biztosít. Közben a tornászlányok sem tétlenkednek és alkalmuk nyílik megcsodálni Anghel Cornelia szabadon választott kiűző talajtorna gyakorlatát és Krotsa Emilia alapos tudást igénylő gyűrűgyakorlatát.

Az országos asztali tenisz csapatbajnokság

Az országos asztali tenisz csapatbajnokságban már 2 forduló játszottak le és a Voința eredményeiről beszámoltunk. A második forduló többi eredményét a következők voltak: Progressul Szatmar 2 — 10:5 4. Fl. Rosie Bukarest 2 — 10:5 3. Progressul Bukarest 2 — 10:5 3. Voința Arad 2 — 10:5 3. Fl. Rosie Nagyvárad 2 — 10:5 3. Voința Bukarest 2 — 10:5 2. Dinamo Constanța 2 — 10:5 2. Dinamo Marosv. 2 — 10:5 2.

— 1953-ban kezdtem tornászni, — mondja a gyakorlati kipróbált arcu Anghel Cornelia és 1955-ben az elsőosztályú országos tornaversenyen második lettem. Sportbeli sikereimet edzőmnek és annak a lelkes, ismeretes munkának köszönhetem, amellyel a versenyekre felkészült. Most a mestertől csm elnyeréséhez szükséges gyakorlatokat tanulok és remélem, az év végére sikerül elnyernem a mestertől minősítést.

Krotsa Emilia, a „I. Ranghet” gyár könyvelője elmondja és a következőket mondja: — Még 1952-ben kezdtem el tornászni és 2 évvel később kaptam meg az elsőosztályú minősítést. A tavalyi edzőtábor és Weinert edző útmutatásai hozzásegítettek ahhoz, hogy hozzákezdjek a mestertől csm elnyeréséhez szükséges gyakorlatok betanulásához.

Látva a két fiatal tornászlány lendületes munkáját, biztosan vehető, hogy rövidesen valóban felkúzdják magukat az ország legjobbainak sorába. Weinert edző tevékenységét dícséri a többi versenyző munkája is. Öröndetes az is, hogy a sportközösség, valamint a gyárvezetőség is messzeszinten támogatja ezt az élenjáró szakosztályt, amelynek talán csak mind több felszerelésre volna szüksége, tekintettel a tornászok egyre növekvő létszámára.

A soron következő versenyeken, mint a március 8 kupa, a városok kupa, országos egyéni bajnokság, stb., a Metalul „I. Ranghet” tornászlányai minden bizonnyal helytállanak és ott lesznek az élvonalbeliek sorában.

R. T.

Allandóan növekszik a butorvásárlók száma

— Február 20-ig e hónap eladását 15 százalékkal haladták túl — mondja Pruna Georgehe, az ipari termékekkel foglalkozó Helyi Kereskedelmi Szervezet butorvásárlóinak vezetője. Csak egyetlen napon — február 16-án — 21 szerződést kötöttek. Ez bizonyítja, hogy allandóan érezhetően növekszik a fizetések vásárlóértéke.

A butorvásárlók között találjuk Barth Pétert, a CFR főműhelyi esztérgályosát is, aki „Arad” típusú butort vásárolt 4652 lejért. A vásárlás alkalmával 2252 lejé fizetett, a fennmaradt összeget pedig részletként kell kiegyenlítenie. Butort vásárolt még Darvas György, a villanygyár dolgozója és városunkból sok más munkás és tisztviselő.

N. I. Lobacsevszkij, az új geometria egyik megteremtője

— Halálának 100. évfordulójára —

A tudományos világ kettős évfordulót ünnepl 1956 február 24-én: száz éve hunyta le örökre szemét a legnagyobb orosz matematikus, Nyikolaj Ivanovics Lobacsevszkij és százharminc évvel ezelőtt, 1826-ban ugyanezen a napon tartotta meg emlékeztető előadását a kazáni egyetem matematika-fizika kárában az akkor alig 34 éves fiatal professzor a geometria alapelveiről. Az előadásban lefektette az 1829—1830-ban a „Kazáni Híradó”-ban írásban is megjelent új alapelvek forradalmasthottak a két-er év óta egyhelyben topogni látó geometriát.

Kortársai nem értették meg Lobacsevszkij hatalmas horderőjű gondolatát, kigymólták, mellátlanul bántak vele és ezzel meg inkább a buskomorság felé taszították az utolsó éveiben teljesen megvakult nagy tudóst. Ugyanez a megismerés jutott osztályrészül a legnagyobb magyar matematikusnak, Bolyai Jánosnak is, aki — Lobacsevszkijtól függetlenül és róla mit sem tudva — alkotta meg vele körülbelül egyidőben geometriáját, amely fő vonásaiban megegyezik Lobacsevszkij műveivel. Az értelem és írgy kortársakkal szemben az idő, a gyakorlat mindenben igazolta az első pillanatok szokottait, új Lobacsevszkij — Bolyai geometria állításait és igazságát szolgáltatót a két zseniális tudósok.

Lobacsevszkij 1792 november 20-án született, alya földmérés, vagy építész volt, aki korán meghalt és özvegyét szűkös anyagi viszonyok között hagyta hátra. A már ifjúkorában is rendkívül tehetséges felmatuló Lobacsevszkij 1802-ben került a kazáni gimnáziumba. Akkoriban Kazánban is egyre inkább érezhetővé vált a francia forradalom, majd a későbbi években a napoleoni háborúk forradalmisító hatása. A diákság sokszor fellépett az iskolákban alkalo-

dot kegyetlen kaszárnyaszellem és durva bánásmód ellen, többször való-ságos lázadást szerveztek egy-egy gyűlöltettségű igazgató, vagy tanár ellen. Nem tudjuk, milyen része volt Lobacsevszkijnek ezekben a diák-megmozdulásokban, de alig hihető, hogy kívül állott volna rajtuk. Egy azonban kétségtelen: a kazáni ifjúság érdeklődése a tudományokra is kiterjedt és ebben Lobacsevszkij az első volt.

Az érdeklődés kielégítését nagyban elősegítette, hogy I. Sándor cár 1804 novemberében új egyetemet nyitást rendelt el Kazánban. Az első években ez az intézmény alig érdemelte meg az egyetem nevet, mivel 1814-ig nem működött önállóan, hanem a gimnázium vezetésére alá tartozott. I. Sándor, az akkori európai reakció egyik legerősebb bástyája, az egyetemi oktatást az átlagos köztisztviselői működés egyik területének tekintette és az egyetemet a bankarület felügyelőjé alá rendelte. Ezek leginkább a főurak sorából kerültek ki és édeskeveset törődtek a tudományok fejlesztésével. A kazáni egyetem különös szerencséje, hogy megalakításának idején Rumovszkij, a kiváló csillagász és matematikus, Euler és Lomonoszov tanítványa, volt a kazáni bankarület felügyelője. Az ő gondoskodása folytán különös figyelmet szenteltek a matematikai-fizikai tárgyaknak.

Az egyetem kiváló matematika-fizika tanára kétségtelenül nagy hatással voltak az ifjú Lobacsevszkijre, aki 1807-ben kezdte meg egyetemi tanulmányait. Mindig kiváló tanuló volt, de élel, szabadságszerető, zsarnokságot nem tűr természetű volt, ezáltal többször került súlyos össze-szűtközésbe az egyetemen uralkodó kaszárnya- és rendőrség-rendszerrel. Tanulmányai befejeztével, 1811-ben, magiszterre nevezték ki s mint ilyen, magasabb képzettséggel nem rendelkező tisztviselőnek adott elő szám-

zonságot, ami akkorajt nagy ritkaszámra ment. Sokat tett az egyetem kiépítésért, a laboratóriumok és a könyvtár fejlesztésért. Administratív munkáit alaposan, körültekintően, jó szervezőkészséggel végezte. Rektorságának egész ideje alatt folytatta egyetemi előadásait. Ezek villásgok, érthetőek és lebilincselő érdekesek voltak, ezért diákjai nagyon szerették.

Lobacsevszkij megánélete nem volt szerencsés. Negyven éves korában feleségül vette egy gazdag kazáni földbirtokos 16 éves leányát, aki mindenben merő ellentét volt megfontolt, nyugodt, gyákran mogorva, a tudományok elől fértéken és így sohasem lehetett igazi élettársa. Hat gyermekük közül egyik sem örökölte apjuk tehetségét. A legidősebb fiú, apjának kedvence, 1846-ban tüdővészben meghalt. Ugyanabban az időben távollottak el Lobacsevszkij az egyetemről és látása is egyre rosszabbodott. Anyagi gondok, a kényeszerű feltételek, a minden oldali meg nem értés, teljesen megőrték a valaha kivételes energiájú nagy tudóst, az élet céltalanná, nyűgűvé vált számára. Várta a halált, mely 1856 február 24-én ragadta el.

Lobacsevszkij tudományos munkássága alig néhány kiadványt ölel fel: „A geometria alapelvei” kívül, 1835-ben a „Kazáni Egyetem Tudományos Közönlvénye” jelent meg geometriai rendszerének teljes kidolgozása „Elképzelt geometria” címmel. Ugyanitt jelent meg a következő években egy cikksorozat: „A geometria új alapelvei a párhuzamosok teljes elméletével”. Ezeket a cikkek foglalták össze 1840-ben elegé közzétett formában — megjelent németnyelvű dolgozatában, mely rendkívül nagy hatással volt a matematika fejlődésére. Egy évvel halála előtt írta Lobacsevszkij utolsó művét: a „Pangeometriát” (geometria fölötti geometria). Ezzel a névvel cserélte fel a régi „Elképzelt geometria” elnevezést, mert „a pangeometria egy általánosabb geometriát jelent, amelynek a közönséges geometria egyik speciális esete”.

Mit tartalmaz ez az őt, azonos tárgy, szűkszavú és szakemberek számára is csak igen nehezen érthető mű, mely szerzője nevét halhatatlanná tette? Ennek megvilágításához néhány szót kell szólnunk a geometria történetéről.

Az allandóan fejlődő, változó és bővülő matematikával ellentétben, az elemi geometria lényegében ma is ugyanaz, amilyennek két évezreddel ezelőtt a méltán a geometria atyjának — nevezett nagy görög matematikus, Euklidesz felépítette. Euklidesz zseniálisan egységeitette, rendszerbe foglalta és továbbfejlesztette mindazt, amit már előtte a geometriából tudtak és megalkotta a geometria úgynevezett „axiomatikus” felépítését. Ez azt jelenti, hogy az egész geometria alapjaként néhány (szám-szerint öt) axiómát — alapigazságot — fogadott el, melyek a gyakorlatból mindenki számára annyira közérthetőek és magátólértődőek, hogy nem szorulnak bizonyításra és — éppen egyszerű és alapvető voltak miatt — nem is bizonyíthatók. Ezekből az alapigazságokból szigorúan logikus dedukcióval következtéseket vonnak le. Egy axióma-rendszer akkor helyes, ha a különböző axiómákból (ezeket latinosan posztulátumoknak is szokás nevezni) levont következtetések nem mondanak ellent egymásnak. Az ellentmondásmentesség mellett elengedhetetlen feltétel az is, hogy az axiómák egymástól függetlenek legyenek.

Az idők folyamán sokszor megkísérelték Euklidesz geometriáját „megcáfolni”. Különösen a híres ódók posztulátumot vizsgálták sokat a különböző korok geometriái. Ez a „párhuzamosok axiómája” néven híressé vált axióma többféle megfogalmazásban ismeretes. Ezek közül a legegyszerűbb kimondja, hogy egy egyeneshez egy kivülr fekvő ponton át csak egy párhuzamos egyenes húzható. (Párhuzamos egyenesek alatt olyan egyenesek értendők, amelyek bármennyire meghosszabbítva sem metszik egymást). A tudósok hosszú évszázadokon át azt vitatták, hogy ez az axióma nem magától értődő és

megkísérelték bebizonyítani ezt az axiómát, de hasztalanul. Lobacsevszkijnek és Bolyainak volt a merőben új gondolata, hogy elvetik ezt az axiómát és helyette feltételezik, hogy egy egyeneshez egy kivülr fekvő ponton át két párhuzamos húzható. Ez az első pillanattól bizarrnak látszó feltételezés azonnal kézenkívővé válik, ha nem a sík geometriáját vizsgáljuk, hanem a különböző görbe felületű testekét. A Lobacsevszkij — Bolyai geometria — összes megépítő következményeivel — a pseudoszférának nevezett, gramofontólcsészéhez hasonló testen valósl meg.

Mi a jelentősége az új, nem-euklideszi geometriának? Előszörban az, hogy felismerte és bebizonyította: az euklideszi geometria csak az egyik lehetséges geometria és ezenkívül más geometriák is létezhetnek. Lobacsevszkij és Bolyai munkásságát továbbfejlesztve, Riemann német geometer felállította szférikus (gömbi) geometriáját, amely a modern fizika, az általános relativitás-elmélet nélkülözhetetlen segédeszköze.

Az euklideszi geometria nem veszt el érvényességét, hanem mint a magasabbrendű geometriák speciális esete, az objektív valóság első megközelítését jelenti, ugyanúgy, ahogy a newtoni mechanika is speciális esete az általánosabb, relativisztikus mechanikának.

Lobacsevszkij és Bolyai nagy érdeme: világosan felfedezték azt az addig figyelmen kívül hagyott igazságot, hogy a tér nem független a benne lévő anyagtól és határozottan le-szögezték a tér objektív voltát.

A XIX. század végének geometriája és a XX. század fizikája kísérleti, gyakorlati módon is kétségbevonhatatlanul igazolta az új geometria megteremtőinek forradalmi jellegű feltételezéseit.

Halálának 100. évfordulójára a tudomány és haladás szolgálatának járó tisztelettel emlékezik meg az egész világ Nyikolaj Ivanovics Lobacsevszkijről és halhatatlan művéről.

Szabó Mária

Pártélet

A pártoktatás központi alakja

Egy párttanfolyam propagandistájának tapasztalataiból

Niedermayer János elvtársat, a „December 30” gyár valamennyi üzemosztályán jól ismerik a dolgozók. A párttagok és tagjelöltek sokat tanulnak tőle, hiszen hatodik éve már, hogy propagandista. Niedermayer elvtárs szorgalmasan, felelősségteljesen, terjeszti a dolgozók soraiban a marx-lenin elmélet nagy eszméit; ismerteti a reálisított hallgatókkal pártunk politikáját.

Jelenleg a Szovjetunió Kommunista Pártja történetét tanulmányozó kör vezet. A hallgatók — szám szerint tizenöt — szeretettel és megbecsüléssel beszélnek pártoktatási körök propagandistájáról. Nagyrá értékeli munkáját. Csaknem kivétel nélkül megjelennek az előadásokon és a szemináriumokon, mert érzik, hogy a szocialista építész újabb és újabb feladatainak megvalósításában felelősségteljes értékű segítséget kapnak.

Niedermayer elvtárs pártoktatási kör városi vonatkozásban is a legjobbak közé tartozik. Szégyenérősen annak tulajdonítható, hogy a párttanfolyam vezetője megtanulta az előadások előkészítését és a legjobban bevált módszert alkalmazza a megbeszélések levezetésében.

Munkám sikerének egyik legfontosabb feltételét képezi, — mondja Niedermayer elvtárs, — hogy alaposan felkészülök és szüntelenül képzem magam. Csak így tudom megmutatni a marx-lenin elmélet fontosságát pártunk gyakorlati munkája szempontjából. A propagandisták csak akkor teljesítik feladatát, ha alkotó módon sajátítja el az anyagot, ha a gyakorlati életre alkalmazza és összekapcsolja a párt és a kormány által megjelölt legidősebb feladatokkal. Arra töreksem, hogy ezeket a követelményeket szemelőtt tartsam.

Amikor a pártoktatási év megkezdődött, Niedermayer elvtárs többek között megmagyarázta a hallgatóknak, hogyan tanuljanak, hogyan készítsenek jegyzeteket és hogyan készítsenek a megbeszélésekre. A hallgatók megfogadták tanácsát és kezdetül fogva valamennyien jegyzeteket készítenek a megjelölt forrásokból. Ezeket a jegyzeteket a propagandista időközönként átnézi.

Már kezdetben kitűnt, hogy Ondrejcsik György, Czizmer Ferenc, Balogh Antal párttagok, Adorján Sándor, Veres Lajos párttagok és mások jól képzett tanulók, alaposan felkészültek a szemináriumokra. Egyesek viszont, mint például Péter József elvtárs, a megbeszélések alkalmával csak felszólítás esetén beszélnek, nem kapcsolódnak be a kérdések megvitatásába. Niedermayer elvtárs látta, hogy Péter József elvtársat, de nincs meg a hozzájárulás, a bátorsága, ezért nem jelentkezik önként. Péter elvtársat egyénileg is segítette a propagandista, hogy legyőzze féltékenységét, önbizalmát öntött belé és most már a megbeszélések alkalmával is bekapcsolódik a tanulók élénk véleménycserejébe.

A párttanfolyam hallgatói kivétel nélkül szót kérnek a szemináriumokon. A kérdések és feleletek hibás módszerrel teljesen kiküszöbölte a kör vezetője. Niedermayer elvtárs ismeri a hallgatók felkészültségét és ügyel arra, nehogy a legjobban felkészült tanulók fejték ki az összes kérdéseket.

A tanfolyamon elvtársias szellem uralkodik, a viták alkotó jellegűek. Ez mutatkozik meg február 22-én is, amikor a tanfolyam hallgatói a párt Központi Vezetősége tevékenységéről szóló jelentésnek „A népgazdaság fejlesztése a második öt éves terv időszakában” című fejezetét, — a mezőgazdaság szocialista átalakítása szakasz kivételével — vitázták meg. Meglátszott, hogy mind a propagandista, mind a hallgatók, felkészültek a szemináriumra. Niedermayer elvtárs hozzáértéssel, ügybuzgalommal vezette a megbeszélést.

Miután a hallgatók közül többen vázolták a második öt éves terv politikai és gazdasági célkitűzéseit, beszéltek az elkövetkező öt évben végbemenő főbb munkálatok tervéről, az ipar fejlesztéséről (a különböző iparágak fejlesztésének arányáról és egymáshoz való viszonyáról), a szállítás és a hírközlés fejlesztésének kérdéséről, — a propagandista úgy irányította a beszélgetést, hogy a hallgatók szóljanak az üzem fejlődéséről, az üzem dolgozóira háruló feladatokról is.

Adorján Sándor hallgató helyesen mutatott rá arra, hogy a nehézipar elsődleges fejlesztése teszi lehetővé a közlekedési és élelmiszeripari gyártó ipar fejlesztését. A könnyűipar fejlődése kérdésével kapcsolatban több elvtárs szót kért. Rácz Imre elvtárs rámutatott arra: a termelési erőforrások értékelésében szükséges, hogy minél jobban kihasználjuk az üzem fejlesztésében az újító mozgalmat, a szocialista versenyt, a fejlett módszerek bevezetését, stb. Részletesen ismertette Ondrejcsik György legújabb útjait a nagy jelentőségű.

Czizmer Ferenc elvtárs a könnyűipar fejlesztése kérdésénél ezeket mondotta:

— Már megkezdődött a kikészítő osztály átépítése. A második öt éves terv időszakában felemeljük, tág-

sabbá, világosabbá tesszük ezt a fontos munkahelyet. A termelés ütemének fokozásával párhuzamosan megjavulnak a munkafeltételek is. Míg a múltban ezen az üzemosztályon az alacsony mennyzetű helyiségekben kibíthatatlan hőség és gázok vegyüléke foglaltak a dolgozókat, (az is előfordult, hogy összeestek a dolgozók) — addig a közeljövőben a megújított helyiségeket szellőztető készülékekkel látják el. Ebből is láthatjuk, hogy az ipar fejlesztése hozzájárul a dolgozók magasabb életszínvonalának megteremtéséhez.

Gács Tibor elvtárs a szállítás kérdéseiről beszélt. Többen a különböző üzemosztályok legújabb feladatait sorolták fel. Kijelentették azt is, hogy egyes munkahelyeken átcsoportosítják a gépeket, hogy zökkenetmentesebb legyen a termelés.

A megbeszélés alkalmával kitűnt, hogy a hallgatók alaposan felkészültek és eljáratottak az anyagot. A kongresszus dokumentumaiból világosan látható az előttük álló feladatok. A hallgatók, felszólalásaik alkalmával használták jegyzetüket is, de nem mondhatjuk, hogy jegyzeteikből olvastak.

Czizmer elvtárs vállalkozott arra is, hogy a szeminárium anyagát röviden összefoglalja. Niedermayer elvtárs a szeminárium befejezése után ismertette a következő bevezető-előadás — és szeminárium anyagát, amely a jelentésnek a mezőgazdaság szocialista átalakítása című szakaszát foglalja magában. A propagandista részletesen kifejtette a jövőbeli szeminárium főbb pontjait, csoportosította az anyagot, tehát megkönnyítette a hallgatók munkáját.

Ebben a pártoktatási körben tehát a megbeszélések nem elvont jellegűek. A jó irányításnak tulajdonítható, hogy a hallgatók összekapcsolják a kérdéseket saját feladataikkal. Niedermayer elvtárs példamutatóan vezeti a párttanfolyamot, az életből merített példák segítségével bizonyítja be hallgatói előtt, hogy a marxizmus-leninizmus a párt gyakorlati munkájának biztos irányítója.

Helyes volna, ha az üzem pártbizottsága felhasználna a kevesebb tapasztalattal rendelkező propagandisták továbbképzésének egyik leghatásosabb módszerét, a tapasztalatcserét. A propagandisták tapasztalatainak kicserélése — különösen a fiatal propagandisták számára — nagy segítséget jelentene és hozzájárulna a „December 30” gyárban az egész pártoktatás megújításához.

Török István

Kezdeti eredmények

A közelmultban tartották meg a „I. Ranghét” szerszámgépgyárban a második öt éves terv első hónapjának munkáját elemző termelési értekezletet.

A januári eredmény azt bizonyítja, hogy a gyár dolgozóinak nagyrésze eljáratott a második pártkongresszus irányelveit és tevékenyen hozzájárul új tervünk sikereinek biztosításához.

Változatos vonatkozásban az üzemtermelés (globális) 118,4 az átlagtermelés 138,2, a választék 100, a fizetési alap 105,8, a munkatermelékenység 119,2, az átlagbér színvonalára pedig 109,2 százalékos.

A részlegek közül a legszebb eredményt az öntőde érte el 116,5 százalékos teljesítéssel. A selejt mennyiségét a decemberi 11 százalékról 9 százalékra csökkentették. Ehhez Szűcs Mihály 5,5 tonna, Kempf József 2,6 tonna, Alberkel János 2 tonna selejtmentes termeléssel járult hozzá. A 9 százalék is jóval lecsökkent volna, ha Varga László, Fiores Traian, Sándor Sándor és még mások nem dolgoznának 3 százalékos, Pálfi Péter, Stan Cornel, Toader Ioan pedig 18,7 százalékos selejttel. Az igazgatlan hiányzásban „vezetnek”: Budea Ioan 10 nappal, Szentesi Ferenc 7 s Olteanu Stefan 6 nappal. Ezek az elvtársak nem fontolták meg, hogy a 10, 7, illetve 6 napi munkájukkal nagyban hozzájárultak volna a gyár eredményeinek emeléséhez és egyben saját maguk és családjuk jólétének biztosításához.

A 2. számú részlegen 104 százalékos teljesítéssel a termelési tervet. Magasabb lenne a termelési színvonal, ha — az a hét, normán alul dolgozó elvtárs is nagyobb munkateljesítéssel, legalább teljesítette volna normáját. És ha Fodor István, Zank József és más elvtársak kevesebb selejttel dolgoztak volna.

A 3. számú üzemosztály 112,4 százalékos termelési eredménye mellett a részleg dolgozóinak szorgalmas és lelkes munkájáról tanusodik az is, hogy a decemberi 1,05 százalékos selejt 0,48 százalékra csökkent.

A karbantartási részleg feladatának 100 százalékosan eleget tett. Ezenkívül pedig 2 győzelem, 2 közepes, 45 felfolyást és 23 tervszerűített ellenőrzést is elért.

Az üzem párt és szakszervezetének, valamint minden öntudatos dolgozójának kötelessége és egyben feladata is a munkában lemaradottakat az élmunkások sorába emelni. Nagyszerű alkalom erre a sinai I. C. Firnu gyár versenyfelhívása.

A versenyben minden munkás, akár

Végét ért az RNK Akadémiájának rendes ülészaka

Az RNK Akadémiájának rendes ülészaka kedden folytatta munkáját. Beszámolt a terjesztett elő a genfi atomenergia-értekezleten résztvevő küldöttség tagjai és pedig: Horia Huhelai akadémikus, a genfi értekezleten elhangzott magfizikai tanulmányokról; dr. St. Milou professzor akadémikus, a rádióizotópok felhasználásáról a gyógyszerészetben, Raluca Ripan akadémikus, a rádiótermiai kutatásokról és Alice Savulescu professzor, az Akadémia levelező tagja, a magenergia alkalmazásáról a biológiai és a mezőgazdaságban.

Az ülészatok Traian Savulescu professzor, akadémikus, az Akadémia elnöke rekesztette be.

öntő, esztengályos, lakatos, vagy szelelt, egyaránt munkája legjavát adva, bebizonyítja, hogy hű a párt ügyéhez, tevékeny harcosa a szocializmus építésében. Ez annál is fontosabb, mert második öt éves tervünk során — amint ez a irányelvekből is kitűnik — a termelési eszközök gyártó ipar termelésének 70—75 százalékkal kell növekednie. E cél megvalósítását szolgálja a versenyfelhívásra adott válasz minden egyes pontja. Így 1956-ban 5 százalékkal teljesítik a globális és 10 százalékkal az átlagtermelési tervet. 1956 december 21-ig teljesítik a választéki tervet. Tervez felül adnak 20 esztengályos és más gépeket. A termelés növekedésével a munka termelékenységének is szüntelenül növekednie kell, ami az önköltség állandó csökkentését vonja maga után. Ilyen vonatkozású vállalás, illetve válasz a versenyfelhívásra, a munka termelékenység munkaszonkénti 3 százalékos növekedése és az önköltség 0,3 százalékos csökkentése.

Hat százalékkal növeljük a vállalat jövedelmességét és 1955-höz mérten 15 százalékkal csökkentjük az igazgatlan hiányzásokat — olvassa az igazgató a választ, majd így folytatja: — Széles körben alkalmazuk az új technikát és technológiai eljárásokat, mint például bekelet formába való öntést. Új géptípusokat gyártunk.

Ursu Ladislau szakszervezeti titkár kérdésére, hogy elfogadják-e a sinai munkásoknak megfogalmazott választ, egyszerre emelkedett a levegőbe a sok erős munkáskez...

Ezt követően Sirian Dumitru, Manga Antal és Simegi József elvtársak vállalták, hogy a rájuk háruló feladatokat igyekeznek a legrövidebb idő alatt teljesíteni.

A többi felszólalás a termelés számos más kérdéséről érintette. A felmerülő kérdéseket maguk a felszólalók és Putici Laurentiu mérnök elvtárs tisztázták.

Nicolin Ioşif igazgató elvtárs rámutatott arra, hogy a további siker biztosításához szükséges a tudományos módszerek szélesebb körű elterjesztése, a gépi erő és munkaidő teljes kihasználása, ami mind a munka termelékenység növekedését és az önköltség csökkentését eredményezi.

Mindez megvalósul, ha minél többen lesznek olyanok a „I. Ranghét” szerszámgépgyárban, mint Albu Stefan, Nagy Tibor, Stan Teodor, Kerekes László, Maurer Gyula és Balla József, akik a termelési értekezleten alkotó munkájuk elismeréséül újító jelvényt és diplomát kaptak.

Lukács Piroška

A GAZETTE DE LAUSANNE CIMO

SVAJCI LAP IRJA:

A Szovjetunió jóval megelőzte az Egyesült Államokat a műszaki és tudományos káderek képzésében

WASHINGTON. (Agerpres).

Dr. Dunning, a Columbia egyetem rektora a Szovjetunió és az USA tudományos oktatásának kérdésével kapcsolatban egyebek között kijelentette: „Az Egyesült Államok a gyakorlatban elvesztette a tudományos szakemberek képzésére folyó csatát. Bármennyi pénzt is költenek ezután a tudományos oktatásra, nem akadályozhatjuk meg a Szovjetuniót abban, hogy a jövőben kétszer, vagy háromszor több mérnököt képezzen ki, mint mi”.

Csatákozik ennek az illetékes amerikai szakértőnek a megállapításához a Gazette de Lausanne című svájci lap is. Egyik nemrégiben megjelent szerkesztőségi cikkében kifejti, hogy a Szovjetunió jóval megelőzte az Egyesült Államokat a műszaki és tudományos káderek képzésében, amellyel, hogy ezzel elhanyagolta volna a művelődési egyéb ágait. A lap rámutat arra, hogy „1955-ben az amerikai egyetemek és tudományos intézmények 77.300 oklevelet adtak ki, míg ugyanabban az évben a Szovjetunióban 120.000 tudost és technikus képeztek ki. A Szovjetunióban a tudományos pályára képzett ifjak száma öt év múlva évente 250.000-re emelkedik”.

A szovjet oktatás minőségére vonatkozólag a svájci lap rámutat arra, hogy „a szovjet középiskola műszaki iskolákban valamennyi szakon alaposabb a kiképzés, mint az amerikai hasonló iskolákban” e kiemeli, hogy a szovjet középiskolák 2 év alatt olyan magasképzettségű technikusokat nevelnek, akiknek az elméleti ismereteket gyakran felmúlulják az amerikai műegyetemi hallgatók. A szovjet iskolák felsőbbrendűségének magyarázata a lap szerint az amerikai oktatási hiányosságában keresendő.

—O—

A szenátus külügyi bizottsága jelentést kér Dulles-től az USA közép-keleti politikájáról

NEWYORK. (Agerpres). Mint a New York Herald Tribune jelenti, George szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke a sajtótudósítók által folytatott beszélgetése során kijelentette, hogy rövidesen a bizottság elé idézik Dulles külügyminisztert, hogy adjanak felvilágosítást az USA közép-keleti politikájáról. A lap rámutat arra, hogy George szenátor nem csupán a Közép-Kelet ügyében akar kérdéseket feltenni Dullesnek, hanem a fegyverszállításokkal kapcsolatban is. „Dulles-ezel megvitattuk a kérdéseket összességükben, beleértve azt a nyilatkozatát is, hogy a „háború kalamajka állunk” — ha a bizottság valamelyik tagja felveti ezt a kérdést. A bizottság több tagjának az a meggyőződése, hogy Dulles erre vonatkozólag nem tájékoztatta a bizottságot”.

Néhány kérdés a mezőgazdaság szocialista átalakításáról

A kollektivizálással kapcsolatos zsenális marxista-leninista tanítás nyomán pártunk KV-nek 1949-es március 3—5-i történelmi jelentőségű plenáris ülése határozatban alapozta meg a mezőgazdaság szocialista átalakításának irányvonalát. A határozatban jelölt meg pártunk azt az utat, amelyen haladva dolgozó parasztságunk egyszer és mindenkorra véget vehet évszázados elmaradottságának, jobb és bőségebb életet teremthet magának.

Ha a II. pártkongresszus dokumentumait tanulmányozzuk, meggyőződhetünk arról, hogy szocialista iparunk a tervgazdálkodás következtében nagyarányú fejlődésen ment keresztül. A falvakon azonban még most is a kisertermelés van túlsúlyban. Ez akadályt jelent országunk szocialista gazdaságának fejlődésében. Az egyéni gazdaságok nem tudják kielégítő mértékben ellátni nyersanyaggal gyors ütemben fejlődő iparunkat. Ezért a mezőgazdaság szocialista átalakítása objektív szükségességünk hazánkban. Népgazdaságunk csak az összes termelési ágak összehangolása és tervszerű irányítása folytán fejlődhet arányosan.

„Az áruhábonakérdés és a lakosság mezőgazdasági termékekkel való bőséges ellátása csak úgy oldódhat meg teljesen, a dolgozó parasztság életszínvonalának további emelkedése, az ipar nyersanyag-ellátása csak úgy válik lehetővé, ha a kisparaszti termelésről áttérünk a nagyüzemi szocialista mezőgazdálkodásra, amely teljes mértékben képes kihasználni az új technikát és a fejlett agrotechnikát, s amely nagymennyiségű mezőgazdasági áruterméket tud adni” — hangsúlyozta Gh. Gheorghiu-Dej elvtárs a II. pártkongresszuson, a Központi Vezetőség tevékenységéről szóló jelentésében.

E egyszerű feladatot csak úgy,

valósíthatjuk meg, ha az egyes pártalapszervezetek és néptanácsi végrehajtó bizottságok, amelyek eddig rosszul értelmezték pártunk politikáját, felszámolják azt a helytelen nézetet, hogy a mezőgazdaság fejlesztése csak a különböző mezőgazdasági munkálatok kellő időben és megfelelő körülmények között történő elvégzésében rejlik. A terméshozam növelésért vívott harc során nem szabad megelégednünk a mezőgazdaság szocialista átalakításáról sem. A pártalapszervezeteknek és a néptanácsok végrehajtó bizottságainak feladatuk politikai munkát kell végezni ebben az irányban. Használnak konkrét, meggyőző példákat, amelyeken keresztül az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztságot a kollektív gazdaságokba, társulásokba, vagy a mezőgazdasági termelés egyszerű szövetkezeti formába tömöríthetik.

A megjelölt kollektív gazdaságok és mezőgazdasági társulások állandóan fejlődnek. Gazdálkodásuk felsőbbrendűségét az a tény is bizonyítja, hogy a szocialista egységek termése szüntelenül növekszik s rendszeresen meghaladja a kis- és középparaszti gazdaságok termését. Az 1949 óta eltelt évek során a dolgozó parasztság legfontosabb tétele a szocialista mezőgazdaság útjára lépett. Ezért például, a vladimiresculi kollektív gazdasághoz több mint 100, a ságit kollektív gazdasághoz 53 kis- és középparasztsággal rendelkező dolgozó paraszt nyújtotta be felvételi kérvényét. A dolgozó parasztságot széles tömegeit leginkább az győzte meg a kollektív gazdaságok előnyeiről, hogy azok a dolgozó parasztságot, akik a burzsoázisúri rendszer idején nyomorban éltek, ma a kollektív gazdaságokban és mezőgazdasági társulásokban jó módban élnek. Pártunk és kormányunk sokoldalú segítsége nyomán, a kisgazdaságokkal rendelkező parasztsz-

életszínvonaluk is sokat növekedett. Így tehát a szegényparasztság jömege lényegesen megnőtt. A középparasztság tömegei ezzel szemben gyarapodtak.

Ebből következik, hogy a mezőgazdaság szocialista átalakítása során igen nagy fontosságot kell tulajdonítani a középparasztsággal való tartós szövetségnek és annak, hogy a középparasztságot a szocializmus útjára vezessük. Gh. Gheorghiu-Dej elvtárs az élenjáró kollektivisták országos kongresszusán mélyrehatóan foglalkozott ezzel a kérdéssel. Rámutatott arra, hogyan kell a középparasztságot a szocialista mezőgazdaság felsőbbrendűségéről meggyőzni.

A középparasztsággal való szövetség, a középparasztsággal való helyes viszonyulás. — Ez tulajdonképpen a munkássztyál és a dolgozó parasztság szövetségének egyik alapelve, a harmas jelszó egyik elmaradhatatlan része. Lenin zseniálisan fogalmazta meg a proletárdiktatúra alapjait, a munkássztyál és a dolgozó parasztság szövetségének harmas jelszavát: „Támazkodj a szegényparasztra, köss tartós szövetséget a középparaszttal, egy pillanatra se szüntesd meg a harcot a kulákság ellen”.

A mezőgazdaság szocialista átalakítása útján elért eredmények éppen annak tulajdoníthatók, hogy pártunk híven alkalmazza a lenini tanítást. A mezőgazdaság szocialista átalakításában munkássztyálunk a kisgazdaságokkal rendelkező dolgozó parasztságra támaszkodunk, bevonjuk őket a szocializmus felépítéséért vívott harcba, erősíti a szövetséget a középparasztsággal és szüntelen harcot folytat a kulákság ellen. Egyes néptanácsok elnökei, titkárai, valamint helyenként a pártalapszervezetek vezetői eltévélődnek pártunk politikájától, nem küzdenek kitartóan azért,

hogy a kisgazdaságokkal rendelkező középparasztságot bevonják a politikai tevékenységbe, a közügyek vezetésébe és a mezőgazdaság termelési szövetkezeti egységeibe. Ugyanakkor megelégednek arról is, hogy a középparasztságot hozzásegítsék ingadozásának legyőzéséhez és közelebb hozzák őket a mezőgazdasági termelés szocialista formáihoz. A muszkai néptanács végrehajtó bizottsága, valamint a közeghez tartozó Magyarád falu pártalapszervezete már néhány évvel ezelőtt feladatuként tűzte ki, hogy szocialista mezőgazdasági egységet szervez. Azonban mivel elhanyagolták pártunk politikájának gyakorlatba illesztését, így tevékenységük mindaddig nem vezetett eredményre. Ezt viszont nem lehet általánosítani. Bátoran állíthatjuk, hogy a néptanácsok és a pártalapszervezetek nagy többsége a mezőgazdaság szocialista átalakításáért vívott harcban híven követi a lenini tanítást. Fakert község néptanácsának végrehajtó bizottsága és a pártalapszervezet munkái kitartó politikai felvilágosító munkát végeztek a dolgozó parasztság soraiban. Meggyőzték őket arról, hogy ha a mezőgazdaság szocialista egységeibe tömörülnek, hozzájárulnak anyagi és kulturális életszínvonaluk fejlesztéséhez. Munkájukat siker koronázta. Husz szegény- és középparaszt család a Fakert községhez tartozó Szentlényfaluban nemrég mezőgazdasági társulást alakított. E példát igazolja pártunk politikájának helyességét és azt, hogy a dolgozó parasztságot csak konkrét, meggyőző példák, személyes érdekeltségűk bebizonyításai lehet a nagyüzemi szocialista gazdálkodás útjára vezetni.

Az elmúlt évi termés eredményei is meggyőző módon igazolják a nagyüzemi szocialista gazdálkodás felsőbbrendűségét, a géppel végzett munka előnyét, a tudományosan megalkalmazott agrotechnikai szabályok alkalmazásának eredményeit. Kollektív gazdaságaink egyre nagyobb terméshozamot érnek el az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztságtól.

Az utóbbi években sokat fejlődött a vladimiresculi kollektív gazdaság állattenyésztési farmja, jelentős mennyiségű pénzügyi eredményt vezetett a gazdaságnak, ami nagymértékben hozzájárult a kollektivisták életszínvonalának emeléséhez.

A pártalapszervezetek és a néptanácsok végrehajtó bizottságainak feladata, hogy a fentiekhez hasonló példák gyűjtsék meg az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztságot a szocialista gazdálkodás útjára. Szervezenek látogatásokat az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztságtól kollektív gazdaságokba és mezőgazdasági társulásokba, ahol az egyszerű gazdálkodás következtében bőséges hektáronkénti terméshozamot érnek el. A hektárokat gyékek el a kollektivisták és társult dolgozó parasztságot lakására, mutassák meg nekik az évi jövedelmét, az állatállományt és mindazt, amit az állatállományból előlított idő alatt szereztek a tagok. Miután hazatér-

szemben. Egyes kollektív gazdaságok és mezőgazdasági társulások hektáronkénti terméshozamukkal jóval felmúlulják a falusi kis- és középparaszt gazdaságok terméshozamát. A mikévali mezőgazdasági társulások tagjai például hektáronként több, mint háromszor annyi szemeskukoricát, 10.000 kiló burgonyát és 30.000 kiló cukorrépát termesztenek, ezzel szemben az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztságot 1214 kiló szemeskukoricát, 5570 kiló burgonyát és 17.000 kiló cukorrépát takarítottak hektáronként. Számos hasonló példát lehetne még felsorolni azokról az eredményekről, amelyek a március 3—5-i plenáris ülés határozata nyomán született mezőgazdaságunkban.

E határozat megjelenése óta a szegény- és középparasztságot ezzel változtatták meg elemőket az ennek következtében napról-napra javuló életszínvonaluk.

A magyarországi kollektivisták közül 100-an kerékpárt és rádiót vásároltak, míg mások fejőstehekkel gyarapították háztáji gazdaságaikat. Egyesek új házat vettek, vagy a megjelölt javították, bővítették ki.

Az utóbbi években sokat fejlődött a vladimiresculi kollektív gazdaság állattenyésztési farmja, jelentős mennyiségű pénzügyi eredményt vezetett a gazdaságnak, ami nagymértékben hozzájárult a kollektivisták életszínvonalának emeléséhez.

A pártalapszervezetek bizottsága kére fel őket arra, hogy irjanak önkormányzatukra. Ezáltal a község többi egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztságának szocialista szellemében való nevelését is biztosítja. Ugyanakkor fordítsanak nagy gondot az embertől-emberig terjedő politikai felvilágosító munkára is. A gyengébb kollektív gazdaságok és mezőgazdasági társulások szervezési-gazdasági erősítése céljából szervezzenek tapasztalatcserét a jól fejlődő kollektív gazdaságokkal és mezőgazdasági társulásokkal. Ezeken a tapasztalatcseréken vegyen részt a gazdaság vezetőtanácsa, a brigádvezetők és a legfontosabb tagok.

A megjelölt kollektív gazdaságok, mezőgazdasági társulások szervezési-gazdasági megerősítése és az újabb szocialista egységek alakítása mellett nem szabad lebecsülni a mezőgazdasági termelés egyszerű szövetkezeti formáit sem. Az egyszerű társulások, a köcsönös segélynyújtási csoportok a dolgozó parasztságot széles tömegeit győzik meg a közös munka előnyéről. A pártalapszervezeteknek segítenie kell az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztságot, amikor a mezőgazdasági termelési szövetkezetek alakítására tesznek javaslatokat. E termelési formák pártunk meggyőző politikája és a dolgozó parasztságot öntudatos növekedése nyomán magasabbrendű, szocialista gazdálkodás fejlődnek.

A jövőben a II. pártkongresszus irányelveinek valóra váltásáért, a hektáronkénti terméshozam növeléséért folytatott harcot szorosan össze kell kötni a mezőgazdaság szocialista átalakításáért folyó küzdelemmel. A pártalapszervezetek, valamint a néptanácsok végrehajtó bizottságai vonják be ez irányú tevékenységükbe az IMSz szervezeteket, a nőkiállításokat, általában a tömegszervezeteket, valamint azokat a dolgozó parasztságot, akik elhatározták, hogy belépnek a szocialista mezőgazdaság valamely alakultába. Pártunk politikáját követve, biztos lépésekkel haladhatunk előre a mezőgazdaság szocialista átalakítása útján.

Bokor Mihály

A Szovjetunió Kommunista Pártja XX-ik kongresszusának munkálatai

A február 22-i esti ülés

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

A kongresszus február 22-i esti ülésén O. V. Kuusinen elvtárs elnökölt.

Elsőnek V. P. Milarsikov elvtárs szólalt fel. Hangsúlyozta, hogy a párt az utóbbi években nagy figyelmet fordított a mezőgazdasági fellendítésre. Ez beszédesen kitűnik az Orosz Szövetséges Köztársaság példájából. A kolhozok és a szovhozok jelenleg több mezőgazdasági terméket takarítanak be és fokozták a gazdaságuk árutermelésének a mennyiségét.

1953-hoz viszonyítva a köztársaságban 15.600.000 hektárral fokozódott a vetésterület. A gabona-termelés 22 százalékkal emelkedett és megnövekedett a tej, a hús, és a gyapjútermelés.

Az elért sikereket azonban még igen szerénynek és nem elégtérőnek ki bennünket. A Voronyezs környéki kolhozparasztoi és szovhoz munkások által kitűzött azon feladat megvalósítása, hogy a hustermelet egy éven belül, a teljes termelést pedig másfél éven belül megkétszerezze, módjában áll minden tartománynak, minden területnek.

Milarsikov elvtárs a továbbiakban arról beszélt, hogy nagy lehetőség van a mezőgazdasági munkálataik idejében történő elvégzésére a munkatermelékenység növelésével, a gépállományok és szovhozok jelenlegi technikai lehetőségeinek jobb kihasználásával.

A felszólaló rámutatott annak szükségességére, hogy bevezessék a gabonaművek táblaként történő aratását, ami lehetővé teszi, hogy a búzát öt-hét nappal előbb, a szibériai és urali kolhozokban pedig nyolc-tíz nappal előbb arassák le.

Svédország Kommunista Pártjának üdvözlése

Ezután M. Z. Szaburov emlékedett szövegre. Majd H. Hagberg elvtárs, akit a jelenlévők melegen fogadtak, Svédország Kommunista Pártja nevében köszöntötte a kongresszust.

A XX. kongresszus határozatait — mondotta H. Hagberg elvtárs, nagy segítséget jelentenek majd abban a harcban, amelyet Svédország munkáspolitikusa folytat.

kiosztálva a jobb életért folytat. A svéd munkásoknak nagyra értékelik azt a harcot, amelyet a Szovjetunió a népek jogegyenlőségéért, a békés együttélésért és a nemzetközi feszültség enyhítéséért folytat. A svéd nép körében nagy visszhangra talált a szovjet kormányának a határozata, amellyel

V. E. Csernysev felszólalása

Hagberg elvtárs beszéde után felolvasták a Kubai Szocialista Néppártnak és Chile Kommunista Pártjának az SzKP XX. kongresszusához írott üdvözlését.

Utána V. E. Csernysev (Kalininygradi pártvezet) beszélt.

A Szovjetunió Kommunista Pártja KV-nek és a Szovjetunió kormányának állandó segítsége és gondoskodása eredményeként — mondotta — Kalinyingrad tartomány a Baltikumnak fejlett iparral és mezőgazdasággal rendelkező fontos vidékévé vált. Az ipari és szállító vállalatok a műszaki-gazdasági mutatóikban

állandó megújításával tulszárnyalják állami terveiket.

A Szovjetunió KP KB utmutatásait követve, a tartomány pártszerveletei megújították szervezeti és ideológiai munkájukat, kezdenek mélyebben behatolni a vállalatok, kolhozok, szovhozok, gép- és traktorállományok gazdasági tevékenységébe, a gazdasági-műszaki problémákba, kiszélesítették és megszilárdították kapcsolataikat a tömegekkel. Ennek ellenére a gazdasági és kulturális építkezése terén, valamint a szervezeti munka és a pártideológiai munka megszervezése terén

moly hiányosságok mutatkoznak a tartományi pártszervezet tevékenységében.

A felszólaló bírálta a Szovjetunió párt és iparvezetők miniszteriumát, amely nem építi újabb a tartomány megújuló cellulóz és papíripari kombinátjait és azokat rosszul látja el nyersanyaggal.

Csernysev elvtárs ezután a halfeldolgozó ipar fejlődésének kilátásairól beszélt.

Rámutatott arra, hogy a tartományban számottevő halászs- és élelmiszer-üzemmel rendelkező halászhajó flotta, halfeldolgozó bázis van és képesített kadetok működnek.

Pártunk és Központi Bizottsága, élen a Központi Bizottság Prezidiumával méltónak bizonyult nagy tanítómesteréhez, V. I. Leninhez

I. P. Tovoosian szólalt fel ezután. Számavéve a megtett utat, előszörban is ki kell jelentenünk — mondotta — hogy pártunk és Központi Bizottsága, élen a Központi Bizottság Prezidiumával, méltónak bizonyult nagy tanítómesteréhez, Vlagyimir Iljics Leninhez. A pártunk sikerült kezébe venni a szovjet nép alkotó tevékenységének irányítását és elérni a nehézipar fejlődésének sokkal gyorsabb ütemű fejlődését, mint ahogyan azt a Nagy Honvédő Háború utáni első években megfigyelték. Az ország jelenleg hatalmas gazdasági alappal rendelkezik és a hat-

dik öt éves tervben a fém-, a szén- és kőolaj termelésének olyan növekedését tudja biztosítani, amelyhez hasonlóan egyetlen öt éves tervben sem ért el.

A hatodik öt éves terv egyetlen évében az acél, szén, és kőolaj termelés növekedése nagyobb lesz, mint a termékek termelése 1913-ban a forradalom előtti Oroszországban.

Az ipar gyorsított fejlődése lehetőségét nyújtott számunkra, hogy lényegesen fokozzuk az egy főre eső termelést és bizalommal haladjunk előre a Szovjetunió alapvető gazdasági feladatainak megoldása felé.

A február 23-i délelőtti ülés

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Az SzKP XX. kongresszusa a Kreml Nagy Palotájában folytatja munkálatait.

A február 23-i délelőtti ülésen G.

E. Burnackaja elnökölt. Folytatták a vitát N. A. Bulganyinnak, a Szovjetunió minisztertanácsa elnökének jelentésével kapcsolatban, az SzKP XX. kongresszusának a Szovjetunió 1956-1960. évi népgazdaságfejleszt-

kozt Szibéria gazdasági fejlődésének kérdéseivel, rámutatott a fém és fűtőanyag-ipari dolgozók előtt álló feladatokra.

A munka termelékenységének növelésének módjaitól szövege, hangsúlyozta a specializálás és a kooperáció jelentőségét.

Olyképpen kell átszerveznünk iparunkat — mondotta — hogy a hasonlóan termelők specializált osztályokban és vállalatokban állítsák elő, a kész gépjármű üzemek pedig a specializált üzemekből érkező alkatrészek összeszerelésével foglalkozzanak.

tésli hatodik öt éves terve irányelvei-
ről.

A délelőtti ülésen elsőnek N. A. Bobrovnyikov (moszkvai pártszervezet) szólalt fel, ezután megadták a szót A. N. Kruzsiginnek.

Hatalmas világviszhangot keltett N. A. Bulganyinnak az SzKP XX. kongresszusán előterjesztett jelentése

KAIRO. (Agerpres.) — TASZSZ: Az egyiptomi lapok nagy cimek alatt közlik N. A. Bulganyinnak, a Szovjetunió minisztertanácsa elnökének az SzKP XX. kongresszusán előterjesztett jelentését.

Az Egyiptomi Gazette hangsúlyozza, hogy a Szovjetunió hatodik öt éves terve újabb hatalmas lépés a szocialista népgazdaság fejlődése és a fogyasztási cikkek bőséges biztosításának útján. A lapok kiemelik, hogy a Szovjetunió a két rendszer közötti békés verseny mellett foglal állást és hogy a szovjet nép biztos a szocialista rendszer győzelmében.

Az Al-Ahram megállapítja: A szocialista rendszer diadalmaskodik a kapitalizmusmal való világversenyben.

Az Al-Ahram című lap Bulganyin jelentésének a Szovjetunió békepolitikájával foglalkozó részét emeli ki és megállapítja: A szovjet kormány úgy véli, hogy a békés együttélés az egyedüli út, amely a kölcsönös megértéshez és a tartós béke megteremtéséhez vezet. A lap cimbén hangsúlyozza: „Bulganyin megismételte javaslatát Eisenhowernek: „Az Al-Gumhuria K. J. Vorosilov beszédét a következő cím alatt ismerte: „Vorosilov kijelenti, hogy letűnt a gyarmati rendszer korszaka.”

BRUSZEL. (Agerpres.) A belga sajtó is vezetőhelyen számolt be N. A. Bulganyin jelentéséről. A Drapeau Rouge így ír: „N. A. Bulganyin, a Szovjetunió minisztertanácsának elnöke jelentésében vázolta a szovjet társadalom építése egyszerű kilátásait, a termelés fokozásának, a szovjet nép jólétének kulturális színvonalának további emelésének tervait.”

N. Sz. Burnell, Belgium Kommunista Pártja KV-nek titkára, a lapban közölt cikkében hangsúlyozza, hogy a Szovjetunió sikerrel teljesítette az összes öt éves terveket. A hatodik öt éves terv lehetővé teszi a termelés nagyarányú fellendítését, a szovjet nép anyagi és kulturális színvonalának emelését.

ROMA. (Agerpres.) Csaknem valamennyi olasz lap közli N. A. Bulganyinnak a Szovjetunió KP XX. kongresszusán előterjesztett jelentését.

Az Unita című lap hangsúlyozza, hogy a hatodik öt éves terv teljesítése lehetővé teszi, hogy a Szovjetunió újabb hatalmas lépést tegyen a népgazdaság szüntelen fejlesztése és a szovjet nép jólétének emelése útján. Egyes burzsoa lapok adatokat közölnek a Szovjetunió népgazdaságának egyes ágainak a jelentősből kitűnő fejlesztésével kapcsolatban.

A Tempo című lap rámutat N. A. Bulganyin jelentésének arra a részére, amely kimondja, hogy a Szovjetunió alapvető gazdasági feladatai töretlenül rövid időn belül elérni és tulszárnyalni a legfejlettebb tőkés országokat az egy főre eső termelés tekintetében.

A csehszlovák légi flottához tartozó gépek repülőgép lezuhanásának oka

PRAGA. (Agerpres.) — A Csehszlovákia (Agerpres.) — A Csehszlovákia

Január 18-án a szlovákiai Levokai helység közelében lezuhant egy, a Csehszlovák légi flottához tartozó utasszállító repülőgép.

A szerencsétlenség okának feltárására a közlekedésügyi miniszter bizottságot létesített, amely nemrég befejezte munkálatait.

A bizottság a szerencsétlenség helyén és ennek környékén részletes kivizsgálást végzett és több tanu vallomását meghallgatta, az életben maradt utasok tanuallomásával együtt.

A bizottság megállapította, hogy a repülőgép technikai előfeltételei kifogástalanok voltak és a repülést semmi sem akadályozta mindaddig, míg a gép, mielőtt leszállt volna a „Tatra” repülőterre, a szabályos kanyart be nem fejezte. Ettől a pillanattól kezdve, a repülőgép hirtelen irányt változtatott és sebesen zuhant a föld felé.

A repülőgépnek a megszállott repülési iránytól való hirtelen eltérést külső okok idézték elő. Ezt különösen az a tény igazolja, hogy a repülőgép roncsai között nem találták meg az antennát és a jelzőberendezést, amelyek a jelző szerint

még a repülés ideje alatt leszakadtak a gép testéről.

A tanuallomásokból kitűnik, hogy január 17 és 18-án, tehát a szerencsétlenség napján és az azt megelőző napon, Közép-Szlovákiában, épp a szerencsétlenség légterében, léggömböket láttak, amelyeket amerikai szervezetek Csehszlovákia területére küldtek, hogy ezek itt törvénytelen módon röpdélulákat szórjanak szét. Egy ilyen léggömb maradványait a bizottság a szerencsétlenség színhelyétől két kilométeres távolságon, a repülés irányával megegyező helyen megtalálta.

A vizsgálat során kitűnt, hogy a külső zavar, amely a repülés irányát megváltoztatta és lényegesen megnehezítette a gép vezetését, a repülőgép első részének, a léggömbre függesztett rakományról történt összeütközése okozta, amelynek maradványait a szerencsétlenség helyének közvetlen közelében megtalálták.

Tehát a szerencsétlenséget, amelynek során 22 személy életét vesztelte és négy utas súlyosan megsérült, a repülőgépnek egy olyan léggömbrel történt összeütközése okozta, amelyet amerikai szervezetek Nyugat-Németország területéről Csehszlovákia területére küldtek.

A magyar ifjúság tiltakozik a léggömb-akció ellen

BUDAPEST. (Agerpres.) Az MTI jelenti:

Hat nagy pécsi vákhatat Ifjúságiak tiltakozó nagygyűlést rendeztek az ellen, hogy amerikai léggömböket eresztessenek fel a Magyar NK légterébe. A helyi békebizottsághoz számos levél érkezett, amelyben az ifjak megkövetelik az amerikai imperialisták kímélő akcióit.

24 hét filmjei

„DOZSA GYÖRGY” mozi: március 1-ig: Utca; szerenád. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Naponta matiné 11 órakor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: február 28-ig: Apa, anya, 6 és én. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„HERBAK JANOS” mozi: február 26-ig: Névtelen sziget. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: február 28-ig: Apa, anya, 6 és én. Előadások: 3, 30, 5, 30, 7, 30 és 9, 30 órakor.

„UJ IDOK” mozi: A néptanács képviselőválasztások tiszteletére román filmsorozat kerül bemutatásra február 21-től március 4-ig: Február 24-25-én: A mi igazgatónk.

Február 26-27-én: Gyöz az élet. Február 28-29-én: Az elvesztett levél. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„SOLIDARITEA” mozi (Gáj): február 26-ig: Öten a Barszka utcából. Előadások: hétköznap: 7 órakor, vasárnap: 3, 5 és 7 órakor.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mike laka): február 26-ig: Világbanjók. Előadások: 5 és 7 órakor.

„DECEMBER 30” üzemi filmszínház: február 25 és 26-án: En és a nagyapám. Kiegészítő műsor: Béke-kongresszus. Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

„ILIE PINTILIE” CFR mozi: (Gradiste): február 24-26-ig: Volt egyszer egy császár.

AZ ARADI BABSZINHAZ MUSA: Szombat, február 25-én, 16 órakor: Punguta cu doi bani. Vasárnap, február 26-án, délelőtti 11 órakor: Pirok tulipánok. (Az előadások román nyelvűek.)

Az Aradi Állami Filharmonika szimfonikus zenekara szombaton, február 25-én este 8 órakor tartja a Kulturpalotában 20. szimfonikus hangversenyt. Műsor: Feldmann: II. Szvitt (Aradon először); Taktakiss: c-moll hangverseny zongorára és zenekarra; Beethoven VII. A-dúr szimfonia. Vezényel: Cristescu Mircea (Bukarest), zongoraszólisták: Adorján Márta.

Pénteken, február 24-én délután 5 órakor nevelő hangverseny az iskolások részére.

Ingatlan helyzet

Az Egyesült Államokban a gazdasági tevékenység langyhulása jellemző 1955 végéig és az új esztendő első hónapjait.

A feldolgozó ipar termelési indexe tavalyi decemberben a hivatalos adatok szerint hónapok óta először csökkent. A gépkocsigyártás 4,6 százalékkal, a szállítóberendezések gyártása pedig 2,5 százalékkal csökkent a novemberi színvonalhoz képest.

Januárban az ipari termelés tovább hanyatlott. Gépkocsi körülbelül 9 százalékkal kevesebb készült, mint egy esztendője, s az első évenyegében 1955 első negyedének termeléséhez viszonyítva 10-15 százalékos csökkenés várható. A General Motors, a Ford és a Chrysler, vagyis a legnagyobb gépkocsi-trösztök bejelentették, hogy 25.000 munkást elbocsátanak. Az eladatlan gépkocsikészletek a termelés csökkenésének ellenére is gyorsan növekednek, s már több mint kétszeresen meghaladják az egy évvel ezelőtti készleteket.

A ma már teljesen nyilvánvaló gépkocsi-tultermelés és a lakáépítkezések megcsappanása máris az acél, a gumi és más áruk keresletének visszaesésével jár. A kohászati cégek képviselőinek jelentése szerint az acélmegrendelések csökkenése „nagyban határozza”, s hamarosan elérheti a 30-35 százalékot.

Az értéktőzsdei árfolyamok is esnek. Az ipari részvényszárságok részvényárfolyamai a New York-i tőzsdén december 30-tól január 27-ig (a Dow-Jones árfolyamszám indexe szerint) 21,84 ponttal estek. Az árfolyamzuhanás a legnagyobb monopóliumok, például a Du Pont és az Allied Chemical vegyi tröszt, a Bethlehem Steel acéltröszt és mások értékpapírjait sem kerülte el. A tőz-

dének ez a reakciója roppant jellemző, ha megfontoljuk, hogy a nagy részvényszárságok egymás után közik a tavalyi, csúcsmegasszágra felszökött profitjukról szóló jelentéseket. E jelentések normális körülmények közt szükségszerűen részvényárfolyam-emelkedést idéznek elő. De most szemlélőnk előtt ellenkező hatást keltettek. Ez is az amerikai gazdaság ingatag helyzetére vall.

A nyugati sajtó az üzleti tevékenység langyhulásával kapcsolatban megjegyzi, hogy az amerikai ipar legutóbbi időig tartott „boom”-ja jórészt a részletekadások elszaporodásán alapult. A jogasztási hitel, — a Statist című angol lap kifejezése szerint — „jóformán minden tételtől megfosztott”, de most már mindinkább érezhető a reális fizetőképes kereslet korlátozottsága.

A Wall Street Journal című lap a minap így értékelte a gazdasági helyzetet:

„A csúcsot már kétségtelenül elérte. Most az a kérdés, meddig maradhatunk rajta.”

Nyilvánvaló, hogy ez a roppant fontos kérdés meglehetősen időszerű.

Az osztrák olaj körüli

Január közepén Bécsben az osztrák kormány képviselői és egyes nyugati ásványolajkoncernek között tárgyalások kezdődtek. Osztrák sajtóközlemények szerint a tárgyalások az osztrák ásványolajipar jelentős részének amerikai és angol monopóliumokra való átruházásáról folytak.

Akik ismerik az 1955 májusában aláírt osztrák államszerződés gazdasági cikkelyeit, jogosan megütközhetnek az említett jelentésekben. Az államszerződés rendelkezése szerint az állami tulajdonba került osztrák ásványolajipar nem idegeníthető el külföldi magántársaságok javára. Az említett tárgyalások, mint a halad-

Külpolitikai jegyzetek

sajtó megállapítja, egyértelműek az államszerződés nyílt megsejtésével.

Bizonyos körök, hogy eljárásuknak törvényes időszaktól adjának, most az ugynevezett „bécsi emlékiratra” hivatkoznak. Ez az emlékirat, amelyet — mint kiderült — az osztrák kormány, valamint Anglia és az Egyesült Államok kormányának megbízottai már 1955 május 10-én aláírtak, csak 1955 novemberében került nyilvánosságra. Az emlékirat szerint Ausztria átadja az Anglo-Saxon Petroleum Company angol cégnek és a Socony Vacuum Oil Company amerikai monopóliumnak a lobau olajüzemeket, az ország legnagyobb ásványolajfinomító üzemét, valamint a zistersdorf-lobau olajvezetékét, ezenkívül átruházza az említett angol társaságra és a Standard Oil Company of New Jersey amerikai monopóliumra az Ausztriában működő ásványolaj-kereskedelmi cégek részvényeinek nagy részét.

Amint látniuk, a titokban aláírt emlékirat tartalma nyilvánvalóan ellenkezik az államszerződés kikötéseivel. Több osztrák burzsoa lap is vitatja a szóban forgó dokumentum törvényességét. Még kevésbé tekinthetjük a mostani tárgyalások jogalapjának ezt az emlékiratot. Hiszen nem véletlen, hogy szerzői sokig szigorúan eltitkolták, s csak akkor tették közzé, amikor a haladó osztrák lapok már leplezték tartalmát. Az emlékirat közzétételéről kiderült, hogy a nyugati hatalmak az államszerződés megkötésére irányuló osztrák törekvések kihasználásával olyan leigázó ügyletet kényszerítettek rá Ausztriára, amely ráadásul homlokegyenest ellenkezik Ausztria nemzetközi kötelezettségeivel is. Voltaképpen az osz-

trák ásványolajipar denacionalizálásáról és külföldi monopóliumoknak való átadásáról van szó. Sajtóközleményekből kitűnik, hogy az osztrák ásványolajipar 80 százalékának külföldi monopóliumok részére való átadást tervezik.

A monopóliumoknak az ausztriai olaj ellen forrált összeesküvése természetesen felháborítja az osztrák népet.

Kétségtelen, hogy a nemzetközi közvélemény sem nézheti közömbösen az osztrák államszerződés gazdasági cikkelyeinek megsértésére irányuló kísérleteket.

Zenker kapitány nyílt beszéde

„Beszélni ezüst, hallgatni arany.” — Körülbelül ez az érteleme annak az utasításnak, amelyet Theodor Blank nyugatnémet hadügyminiszter most szándékolt kiadni tisztikára részére. Ezentúl a tiszték csak a leg-
rövidebben szólhatnak a katonai alakulatokhoz, s egyáltalán nem érinthetnek politikai kérdéseket.

Blank elhatározására az a botrány adott okot, amelyet Zenker sorhajókapitány, a hadügyminisztérium haditengerészeti osztályának vezetője már első nyilvános beszédével felkavart. A sorhajókapitány január 16-án Wilhelmshavenben, a nyugatnémet flotta első alakulatának fogadalomtételé alkalmával rendezett ünnepségen Blank jelenlétében mondta el általános felzudulást keltett beszédét.

Zenker állást foglalt a nürnbergi nemzetközi katonai bíróságnak Dönitz és Raeder hitlerista vezértengerenagy ügyében kimondott ítélete ellen. Kijelentette, hogy a „győztesek ítélete a háború végén keletkezett

zűrzavaros ideológiai helyzet következménye volt.” A nyugati hatalmak néhány magasrangú katonatisztjével folytatott beszélgetéseire hivatkozva erősítette, hogy manapság az efféle ítélet lehetetlenség volna. Zenker e beszédében égis magasztalta a hitleri parancsnokságot. „A vezértengerenagyok csak a nép iránti kötelességüket teljesítették (1), s most valamennyiünkért szenvednek a sors csapásait (2).”

Bonnbán zavart, a német és a külföldi közvéleményben pedig felháborodást keltett, hogy a nyugatnémet haditengerészeti erők vezetője ilyen nyíltan közönséget vállalt a náci militaristákkal. Például az Information című burzsoa lap javasolja Zenkernek a miniszteriumból való eltávolítást, mivel a tengerészcsúletről vallott nézetei a mi vizeinken nem tűrhetők.

A Bundestag hadügyi bizottsága magyarázatot kért Blanktól. De a hadügyminiszter testület-lelküslül Zenker mellé állt: kijelentette, hogy a sorhajókapitány beszédének „nem volt semmiféle politikai célja.” Blank egyetlen igérete az volt, hogy kidíja az említett utasítást, s ebben nyelvék fektetésére kötelezi a tiszturakat. A bonni hadügyminiszter szemléletmódja úgy véli, hogy minden rendben lesz, ha tisztjei ehhez a szabályhoz igazodnak: cselekedj, de ne beszéld róla.

Szavazható tanuk

Az amerikai képviselőkhöz külügyi bizottságának több tagja Európába látogatott. E képviselők január második felében közzétett beszámolójukban különleges gondot felemliz a Német Szövetségi Köztársaság újrafelfegyverzésének menetét, s értékelik a nyugatnémet lakosság ezzel kapcsolatos magatartását.

A képviselők félreveszik a haragot „Az újrafelfegyverzési programnak nagy az ellenzék, s ez mélyszélesen aggasztja csoportunkat!” — siránkoznak a beszámolóban. Föl is sorolják az aggasztó tényezőket: 1) az a Német Szövetségi Köztársaságban elterjedt „meggyőződés, hogy az újrafelfegyverzés meghosszabbítja Németország kettészakadottságát; 2) a német nagyiparosoknak a haditermelésre való áttéréssel szemben tanúsított halogató magatartása; 3) a hadseregbe toborzott ifjúság lelkesedése hiánya; s végül 4) a militarista kaszt újjászülésének megakadályozására irányuló törekvés.”

A megfigyelők kikélik a német lakosságnak ugyszóval valamennyi rétege ellen. A nyugatnémet nagyiparosok „nem ismerik föl a szovjet veszedelmet, sőt semlegességpártiak.” A szocialdemokraták antimilitarista hangulatot szítanak; a szakszervezetek hasonlóképpen.

Az Associated Press hírügynökség közli a képviselő-csoport következtetéseit, amelyek arra utalnak, hogy „az újrafelfegyverzés a szövetségi kancellár határozott erőfeszítései ellenére is csak lassan halad.”

A képviselők sírdímai homlokegyenest ellenkeznek az amerikai sajtónak azokkal az állításaival, amelyek szerint a nyugatnémet államhatóság követelik a Szövetségi Köztársaság újrafelfegyverzésének meggyorsítását. A valóságban ezek a NATO-főkomposaitól származó követelések a nyugatnémet lakosság néma ellenállása ütköznek. Erről tanuszkodik az Európában járt amerikai képviselők, e valóban szavazható szemtanúk beszámolója.

(Uj Idő)